

Voor wie

Beschermjassen is ontwikkeld in de jeugdhulpverlening. Kitlyn Tjin A Djie, zelf een Surinaams-Chinese migrant, ontdekte als systeemtherapeut dat Nederlandse opvattingen over hulpverlening niet werken bij kinderen met een migrantenachtergrond. En dat terwijl 64% van alle kinderen tot 14 jaar in Amsterdam een migrantenachtergrond heeft. Aan de hand van haar eigen familie- en migratiegeschiedenis ging ze op zoek naar theoretische concepten die haar ervaringen staven. Zo ontstond Beschermjassen. Het model blijkt effectief in diverse sectoren waar communicatie van belang is. Ook in de mantelzorgondersteuning, het ouderenwerk, het onderwijs en welzijnswerk helpt beschermjassen mensen in hun kracht te zetten.

Meer informatie

www.beschermjassen.nl

www.beschermjassenindrenthe.nl

“Beschermjassen, transculturele hulp aan families”

Door Kitlyn Tjin A Djie en Irene Zwaan

Uitgeverij Koninklijke van Gorcum, Assen, 2007

3e druk maart 2010

Wilt u meedoen aan een implementatie-experiment, neem dan contact op met Margriet Schievink, projectleider
Enova, onderdeel van Stamm cmo 06 - 51 50 44 41

Beschermjassen

open dialoog met de vreemde ander

Wat is Beschermjassen

Beschermjassen is een model voor interculturele communicatie. Het biedt nieuwe mogelijkheden om cliënten en leerlingen met een migrantenachtergrond in hun kracht te zetten en verder te helpen. Het is geschikt voor onder andere professionals in zorg, welzijn en onderwijs. Het kan eenvoudig geïntegreerd worden in de reguliere werkwijze en heeft daarbij een toegevoegde waarde. Daar waar het westerse perspectief stopt en hulpverlening, zorg, en onderwijs tekortschieten, kijkt Beschermjassen over de grenzen van reguliere methodes heen. Beschermjassen boort krachtbronnen aan uit de omgeving van cliënten en leerlingen waar je anders niet opgekomen was.

“ In mantelzorg is het belangrijk iemand te omringen vanuit de culturele normen en waarden. Iemand verbinden met zijn roots, zodat hij zich weer sterk gaat voelen en zich kan ontworstelen aan dat wat op hem drukt. ”

“ In welzijnswerk draagt beschermjassen bij aan de zelfwaardering en trots van een groep. Daarmee is het preventief. ”

“ Nieuwkomers in het onderwijs vertonen regelmatig gedragsproblemen, vaak veroorzaakt door loyaliteitsconflicten. Het leven thuis verschilt zo sterk van dat daarbuiten. Beschermjassen kan een verrijking zijn voor onderwijzers. Het leert je kijken vanuit een ander perspectief en het maakt eigenlijk niet uit of je nu te maken hebt met mensen uit andere culturen of gewoon met een andere medelander. ”

Hoe werkt het

Het model beschermjassen is opgebouwd uit drie onderdelen die gericht zijn op kennis, inzicht en vaardigheden van de professional.

1. Diversiteitsaspecten

De impact van de migratiegeschiedenis bij niet-westerse migranten wordt door professionals vaak onderschat of niet opgemerkt. Ook is het een blinde vlek dat er een groot verschil bestaat tussen de wijze waarop families zijn georganiseerd en functioneren in westerse en niet-westerse culturen. Kennis over de migratiegeschiedenis en familiestructuur van de cliënt geeft toegang tot informatie over faseovergangen, trauma's en krachtbronnen. Deze kennis is van belang voor het bieden van adequate hulp aan cliënten en leerlingen.

2. Interculturele communicatie

Je eigen achtergrond is van invloed op hoe je reageert op de vreemde ander. Daarom is het van belang je eigen culturele bagage te kennen. Vervolgens verdiep je je in de cultuur, migratiegeschiedenis en familiestructuur van de ander. Als je weet bij welke opvattingen van de ander je haren overeenkomen staan, als je je eigen gevoeligheden daarin kent, kun je deze benoemen. Als je deze heilige huisjes vervolgens parkeert, ben je in staat om te wisselen van perspectief. Dan kun je vanuit de werkelijkheid van de ander naar de situatie kijken, en daarin de benodigde krachtbronnen ontdekken.

3. Instrumenten

Een goed instrument om je eigen culturele bagage en dat van de ander te ontdekken, is het genogram. Je tekent met je cliënt een genogram en daarbij stel je vragen die gericht zijn op de context en niet op het individu. Zo krijg je een goed beeld van de structuur en historie van de familie. Je vindt daar bronnen van kracht en alleen dat al heeft vaak een helend effect. Het verbinden van de cliënt aan oorspronkelijke krachtbronnen noemen we beschermjassen.